

bleven Selveier. Jeg troer slet ikke, at den ærede Rigsdagsmand behøver at give Bønden en saadan Spore, thi den bedste Spore for ham troer jeg vil være den, at han meget godt veed, at han er Selveier, og den bedste Anvendelse, man kan raade ham til at gjøre af de Penge, han mulig i et enkelt godt Aar kan spare, det troer jeg er at forbedre saavel sin Gaards Bygninger som sit Agerbrug (Hør!). Naar vi kjende vore Bøndergaardens Bygninger, Indretninger — jeg taler ikke om enkelte Undtagelser, thi der kan være enkelte, som ere meget gode, — saa vide vi Allesammen, at naar en Bonde er bleven Selveier, saa er der den allerførste Opfordring for ham til at forbedre disse, og derved troer jeg ogsaa, at Staten vil være overmaade godt tjent; thi derved forbedres jo Pantet. (Hør!) Forresten skal jeg ikke yttre mig videre, da Sagen har været saa omstændeligt omhandlet fra flere Sider, og indskrænke mig til disse Bemærkninger.

David: Den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2det District (Tscherning) begyndte sit Foredrag med at bemærke, at der om denne Sag fandt megen Misforstaaelse Sted fra alle Sider i Salen, og jeg er, efter at have hørt ham tale, meget nær ved at give ham Ret, og skal derfor heller ikke bidrage til at forøge Anledningen til disse Misforstaaelser, saameget mere som jeg villigt tilstaaer, at der i det, hvad han sagde, forekom Adskilligt, som jeg maa tvivle om at have forstaaet rigtigt. Jeg troer saaledes, at det maa beroe paa en Misforstaaelse, at det forekommer mig, at han antager, at det vilde være vanskeligere at komme til et egentligt Skifte efter vedkommende Selveiere, naar der var afbetalt Mere paa Gaarden, end det ellers vilde være Tilfældet, thi jeg troer tværtimod, at Indførelse af Amortisation vil gjøre det langt lettere at komme til et saadant Skifte mellem alle Arvingerne, end det vilde være Tilfældet, naar der skyldtes Mere paa Gaarden. Dog, som sagt, jeg skal ikke videre gaae ind herpaa. Men der er derimod en anden Ting med Hensyn til denne Discussion, hvorfor jeg har forlangt Ordet, og hvorpaa jeg troer at burde gjøre opmærksom; og det er, at det dog virkelig ikke gaaer an, snart at gaae ud fra en

og snart fra en anden Forudsætning, naar man vil bestemme det foreliggende Forslag af Minoriteten. Et Dieblif, siger man, at en Amortisation er unødvendig, fordi Bønderne ville faae deres Gaarde for en saa billig Priis, at Kjøbets Realisation ikke behøves at stiftes ved en Amortisation, og fordi der ikke er Udsetigt til, at Jordetiendommenes Priis i den kommende Tid meget vil forringes; man maa altsaa forudsætte, om ikke meget heldige, saa dog idetmindste gode Coniuncturer, thi ellers vilde Amortisation ligefrem være en Nødvendighed, for ikke at udsætte Staten for Tab. Et andet Dieblif siger man, at Amortisation maa forkastes, fordi den vilde paalægge Bønden en utaalelig Byrde. Den ærede Rigsdagsmand, som sidst talde, har for det Første ligefrem Uret ved at paastaae, at Amortisationen vil kunne beløbe sig til 50 Rbd. om Aaret for hvert Fæstesteb, thi dette forudsætter, at den lempelige Kjøbesum, hvorfor Gaardene skulde overlades til Fæsterne, skulde beløbe sig til 10,000 Rbd. i Gjennemsnit, der sikkert er over det Dobbelte af hvad man kan antage, at Fæstestederne vilde blive taxerede for, naar de skulde overgaae til Selveiendom; men den foreslaaede Amortisation af 5,000 Rbd., der sikkert allerede er et for høit Anslag, vil kun udgjøre 25 Rbd. om Aaret. Dog, ogsaa et saadant Beløb, paastaaer man, er for trykkende at udsætte, fordi man, naar Talen ikke længer er om Sikkerheden, antager, at de 7 magre Aar vilde komme før de 7 fede Aar. Men det forekommer mig, at det dog virkelig ikke gaaer an, saaledes snart at henvise til lyse Coniuncturer, som man regner paa, naar man vil, at man skal antage Sikkerheden for tilstrækkelig, og snart at henvise til mørke Coniuncturer, naar man vil have en Byrde af 20 Rbd. eller 25 Rbd., eller hvad i Virkeligheden Amortisationen vilde være, betragtet som utaalelig for Bønden. Denne Fremgangsmaade af Forslagets Modstandere kan jeg, som sagt, ikke undlade at gjøre opmærksom paa. Jeg skal hertil blot endnu føle en Bemærkning, som vel, saavidt jeg erindrer, allerede er gjort af en anden æret Rigsdagsmand, men som ikke forekom mig har fundet den tilhørlige Indgang. Man har spurgt om, hvad Bønden